

Studieplan for Religion, livssyn og etikk, årsstudium (2021–2022)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Halden

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet kan inngå som del av en bachelorgrad eller som videreutdanning for lærere.

Studiet er et dannelsesfag og inneholder områdene religion og livssyn, filosofi og etikk og fagdidaktikk. Det henter stoff og perspektiver fra religionsvitenskap, teologi, filosofi og idéhistorie, men også fra andre samfunns- og kulturfag, samt pedagogikk. Fagdidaktisk teori og praksis er sentralt i studiet.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten har kunnskap om

- fagets grunnbegreper (religion, livssyn, etikk, filosofi)
- religioner og livssyn i faget: mangfold og ulike retninger, trosinnhold, praksis, etikk og estetiske uttrykk, med særlig vekt på kristendom men og norske forhold
- viktige tros- og livstolkninger i religionene

- religionenes historie
- kristendommens historie og trosinnhold
- hellige tekster: hovedinnhold, historisk bakgrunn og sentrale fortellinger, med særlig vekt på Bibelen
- uttrykksformer i religionene
- vestlig filosofihistorie
- humanismens historie og den moderne livssynshumanismen
- sekulære livstolkninger med vekt på ideologier
- etiske teorier og bruken av disse i forhold til noen aktuelle problemstillinger
- menneskerettigheten og FNs barnekonvensjon
- å filosofere med barn
- sentrale arbeidsmåter i faget
- grunnskolefagets historie
- reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag
- et bredt utvalg av mulige arbeidsmåter i faget og tilsvarende vurderingsformer

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte med vekt på dannelsesperspektiv og de flerkulturelle utfordringene
- kan bruke sentrale arbeidsmåter i RLE med vekt på arbeidet med høgtider, fortellinger og estetiske uttrykk
- kan kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning i RLE med varierte, elevaktive og engasjerende arbeidsmåter
- kan reflektere kritisk over innholdet og verdimålingene for faget i skolen og over forholdet mellom fag, undervisning og egen utvikling i yrkesutøvingen
- kan lage lokale læreplaner i RLE
- kan reflektere over egen utvikling i yrkesutøvingen som RLE-lærer
- kan vurdere lærebøker og andre læremidler i faget
- kan bruke internett og digitale læremidler på en kritisk og pedagogisk måte
- kan bruke barnstanker og forestillinger i filosofiske diskusjoner
- kan samarbeide med andre lærere, elever og hjemmet om faget

Generell kompetanse

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjem, skole og lokalmiljø
- har forståelse for rollen som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn
- kan gjøre greie for ulike konsekvenser av verdigrunnlaget for skolen
- kan se ungdomskultur og samfunnelles i sammenheng med religioner og livssyn

Opptak

Generell studiekompetanse eller realkompetanse.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Religion, livssyn og etikk, årsstudium består av fire emner, hver på 15 studiepoeng.

RLE 101: Introduksjon til KRLE-didaktikk, jødedom, kristendom og islam

RLE 102: Introduksjon til livssyn, etikk, filosofi, hinduisme, buddhisme og sikhisme

RLE 201: Mangfold i religioner, sekularisering og makt

RLE 202: Etikk, filosofi og religionskritikk

Tema for de ulike emnene framkommer i emnebeskrivelsen til det respektive emne.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

Studentene møter varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, faglig og didaktisk refleksjon, arbeid i grupper og individuelt arbeid. Undervisningen bygger på oppdatert forskningsbasert kunnskap. I tillegg kan det være aktuelt med ekskursjoner.

Sentrale områder

Sentrale områder i studiet er fagdidaktikk, grunnleggende ferdigheter, tilpasset opplæring, vurdering, samiske og flerkulturelle perspektiver.

Bruk av bibliotek

Biblioteket skal bidra til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske informasjonskilder, ha kjennskap til internasjonale databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk. Bibliotekundervisningen vil bestå av to dobbelttimer, en innføring i informasjonssøk ved studiestart og spesialisert informasjonssøk samt innføring i referanseteknikk i forbindelse med oppgaveskriving. Deltakelse i denne undervisningen er svært viktig for å få et godt utbytte av studiet.

Bruk av IKT

Det forutsettes at studentene benytter IKT aktivt, både som kommunikasjonskanal mellom lærere og studenter og som arbeidsredskap. Det legges særlig vekt på at studentene utvikler en kritisk holdning til internettkilder. Høgskolen kan kreve at studenten har egen bærbar datamaskin.

Egenaktivitet

Det forutsettes en utstrakt grad av selvstudium og samarbeid med medstudenter. Studentene inngår i mindre læringsfellesskap (basisgrupper).

Arbeidskrav

Det er knyttet arbeidskrav til studiet. Arbeidskravene må være godkjent av faglærer før studenten kan fremstille seg til eksamen. Se emnebeskrivelsene for mer informasjon.

Utgifter knyttet til studieturer må studentene påkoste selv.

Vurderingsformer

Studentene får tilbakemelding på arbeidskrav underveis i studiet.

Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Studiet har både muntlig og skriftlig eksamensformer og det benyttes interne og eksterne sensorer.

Se emnebeskrivelsene for mer detaljert informasjon.

Man benytter en gradert skalkala fra A - F.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Studentene skal gjennomføre forsknings- og utviklingsarbeid innen de ulike emnenes arbeidskrav, se emnebeskrivelse og semesterplan for mer informasjon.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at du deltar i evaluering av studiet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Endelig oppdatert litteratur publiseres i den enkelte emnebeskrivelse innen semesterstart.

Jobb og videre studier

Studiet kan inngå som del av en bachelorgrad eller som videreutdanning for lærere.

Religion, livssyn og etikk 60 stp, fyller kompetansekravet som er bestemt for å kunne bli tilsatt som lærer i RLE på mellom- og ungdomstrinnet i norsk skole.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Kjersti Berggraf Jacobsen, 23. mars 2018

Studieplanen er revidert

Studieleder Jarl Hagen, 28. mai 2021

Studieplanen gjelder for

2021-2022

Studieprogramansvarlig

Fakultet for lærerutdanninger og språk.

Studieleder Jarl Hagen

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2021

Obligatoriske emner

LRLE10121

Introduksjon til KRLE-didaktikk, jødedom, kristendom og islam

15 stp

LRLE20121

Mangfold i religioner, sekularisering og makt

15 stp

Vår 2022

Obligatoriske emner

LRLE10221

Introduksjon til livssyn, etikk, filosofi, hinduisme, buddhisme og sikhisme

15 stp

LRLE20221

Etikk, filosofi og religionskritikk

15 stp

LRLE10121 Introduksjon til KRLE-didaktikk, jødedom, kristendom og islam (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Espen Schjetne

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Religion, livssyn og etikk, årsstudium*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- KRLE-læreplanen i grunnskolen og utviklingen av religions- og livssynsfaget i Norge
- didaktiske utfordringer som er spesielle for faget og om ulike didaktiske tilnæringer
- ulike religions- og livssynsdefinisjoner og sentrale religionsfaglige begreper
- jødedom, kristendom og islam, hovedretninger og historie.
- tekster, fortellinger, høytider, lære, ritualer og andre praksiser, etikk og estetikk i jødedom, kristendom og islam, og om arbeid med dette i faget
- norsk religionshistorie

Ferdigheter

Kandidaten kan

- planlegge og gjennomføre KRLE-undervisning, og evaluere elevene i faget
- bruke varierte arbeidsmåter som integrerer de grunnleggende ferdighetene
- identifisere og håndtere utfordringer knyttet til hvordan skolen og elevene møter livssynsangfold og uenighet
- samarbeide med elever, kollegaer, foresatte og aktører i lokalmiljøet

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- drøfte hva religion og livssyn kan ha å si for den enkelte og for samfunnet
- begrunnesynspunkter på hva det innebærer å være KRLE-lærer
- reflektere kritisk over skolefaget og videreformidle forskning om barn, religion og livssyn

Innhold

Tre religiøse tradisjoner står sentralt i emnet RLE101: jødedom, kristendom og islam. I løpet av emnet vil studentene utforske disse både som historiske tradisjoner og som religiøs praksis i dag. I tråd med vektleggingen i skolefaget legger emnet opp til en sammenlignende, aktuell og praktisk tilnærming der religion studeres fra ulike perspektiver. Emnet 101 gir også grunnleggende kunnskap om å undervise i KRLE på trinn 5-10. I emnet legges det vekt på at studenten reflekterer rundt rollen som KRLE-lærer og ulike utfordringer knyttet til det å undervise om religion og livssyn i skolen.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, faglig og didaktisk refleksjon, ekskursjoner, arbeid i grupper og arbeid med oppgaver i klassen. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Studenter må påregne noe utgifter til studietur.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Deltakelse på studietur (eller tilsvarende godkjent av emneansvarlig)

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell muntlig eksamen, ca 30 minutter.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet.

Litteratur

Litteratur er gjort tilgjengelig 7. juni 2021.

Religionskunnskap og religionsdidaktikk

Fuglseth og Skrefsrud (red.) (2021). Innføring i KRLE-didaktikk. Undervisning i religion, livssyn og etikk i et flerkulturelt samfunn. Oslo: IKO-forlag (249 s.)

Neegaard, G. & Grande, S. Ø. (red.). (2006). Logos og Dharma: Religioner, livssyn og etikk. Bergen: Fagbokforlaget. (s. 17-40) (23 sider)

Hovdelien, O. (2019). Religion og samfunn. En innføring. Oslo: Fagbokforlaget (s. 13-24) (11 s.)

Kristendom

Gilhus, I. S. og Mikaelsson, L. (2007). "Kristendommen" i Verdenslevendereligioner, (red.) Gilhus, I. S. og Mikaelsson, L. Oslo: Pax forlag (s. 195-276) (81 s.)

Rian, Dagfinn (2018). Kristendommen i Norge, I: K. Jacobsen (red.), Verdensreligioner i Norge. Kristendommens pluralisering i Norge: nyekonfesjoner, Kristendommen i Norge i dag (Ss.260-272). Oslo: Universitetsforlaget (13 sider)

Sødal, H. K. (red.). (2009). Kristendommen 1. Bibelen. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (s. 13-117, 139-264) (229 sider)

Sødal, H. K. (red.). (2009). Kristendommen 2. Tro og tradisjon. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (s. 63-84, 105-112, 115-126, 128-161, 275-311, 319-330) (70 s.)

Tjørhom, O. (red.) (2018). Kirkesamfunn i Norge. Innføring i kirkekunnskap. Oslo: Cappelen Damm Akademiske (s. 57-80, 101-150) (64 s.)

Jødedom

Elgvin, Torleif (1999). Jødedom men, i: Kildesamling til Kristendomskunnskap med Religions- og Livssynsorientering. Bind 2. Oslo: Nasjonalt læremiddelsenter.

Open Access nb.no: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2010120206018

Sidetall i trykte bokformat: Ss. 301-334; 338-351 (47s)

Groth, Bente (2011). Jødedom men. Oslo: Pax forlag. Kronologi Ss.12-15, Kap.1-8, Ss. 23-122, Kap.12 og 13, Ss.164-186 (125s)

Sødal, H.K. (2020). Jødedom men Ss. 160-180, i: Religioner og livssyn i skolehverdagen 2. utgave. Oslo: Cappelen Damm akademisk (20s)

Islam

Thomassen, Einar (1999). Islam, i: Kildesamling til kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering, Bind 1. Oslo: Nasjonalt læremiddelsenter.

Open Access nb.no: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2010042007027

Sidetall i trykte bokformat: 183-190; 194; 197-200; 202-203; 216-222; 228-234; 236-243; 245-248; 255; 262-269; 280-281 (47s)

Hodne, Hans (2020). Islam Ss.134-159, i: Religioner og livssyn i skolehverdagen 2. utgave. Oslo: Cappelen Damm akademisk (26s)

Sveinung Sandberg et al. (2020). Unge muslimske stemmer. Oslo: Universitetsforlaget.

Open Access: https://www.idunn.no/unge_muslimske_stemmer

Innledning fra Ss.17-21, Kap.1 ss.24-48, Kap.2 ss.51-68 (48s)

Vogt, Kari (2007). Hva er islam (Vol. 21, Hva er). Oslo: Universitetsforlaget. Kap.1, 2, 3 Ss. 9-øverste s.56, 61-90 (78s)

Toft, A. (2017). Islam i klasserommet. I Høeg, I.M. (red). Religion og Ungdom. Oslo: Universitetsforlaget, s. 33-50.

LRLE20121 Mangfold i religioner, sekularisering og makt (Høst 2021)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Mette Ramstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Religion, livssyn og etikk, *årsstudium*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- religiøst mangfold i historisk og aktuelt perspektiv, med vekt på lokale, nasjonale og globale forhold
- et utvalg tekster og tolkning av disse innen utvalgte religioner, og om arbeidet med dette i skolen
- samisk religion
- religion og livssyn i endring, herunder kunnskap om nyreligiøsitet, sekularisering og sekulariseringsteorier

Ferdigheter

Kandidaten kan

- bruke og kritisere ulike religions- og livssynsbegreper og bruke sammenlignende metode i arbeidet med religioner
- diskutere spørsmål om representasjon og definisjonsmakt, inklusive kjønnsperspektiver, i sammenheng med framstilling av religiøse og livssynsmessige tradisjoner.
- reflektere kritisk over ulike kilder, herunder digitale kilder, til kunnskap om religioner og livssyn.
- formidle ulike tolkninger av religiøse tekster innen utvalgte religiøse tradisjoner og utøve kildekritikk
- diskutere kontinuitet og brudd mellom ulike regionale former for religion og livssyn

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- undervise i KRLE på en objektiv, kritisk og pluralistisk måte.
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjemmet, skolen og lokalmiljøet
- kildekritikk og mediekritikk i faglig arbeid

Innhold

Religion og livssyn er mangfoldige fenomener som er i endring og bevegelse. I emnet 201 ser vi nærmere på det indremangfoldet i religionene og på hvordan religiøse forestillinger og religiøst liv har endret seg, og ikke-religiøse posisjoner har blitt mer tydelige, i den vestlige verden i de siste tiårene. I emnet vil vi se på hvordan religioner og livssyn kommer til uttrykk i medier og populærkultur, og på ulike kilder til kunnskap om religion. Sentralt i emnet står også refleksjon over majoritets-, minoritets- og urfolksperspektiver i Norge. Med religiøst mangfold som bakteppe, vil studenten lære seg å utvikle kritiske perspektiver på religionenes og andres definisjonsmakt og normskapning.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, faglig og didaktisk refleksjon, arbeid i grupper og arbeid med oppgaver i klassen. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Studenter må påregne noe utgifter til studietur.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Prosjektarbeid om religion og media med presentasjon

Eksamen

Individuell muntlig eksamen, ca 30 minutter.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Én intern og én ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet.

Litteratur

Litteraturen er gjort tilgjengelig 7. juni 2021.

Adil, Yasin (2017). Kveler grobunnen for ekstremisme med dialog, s.17 i: Aftenposten (11.8.2017) (1s) Kompendium

Bangstad, Sindre (2020): salafisme i Store norske leksikon på snl.no. Hentet 26. mai 2021 fra <https://snl.no/salafisme>

Bøe, Marianne Hafnor. (2020). Feministisk islam i vinden ss.151-165, i: Kirke Og Kultur no.2 (13s)

Open Access: https://www.idunn.no/file/pdf/67220244/feministisk_islam_ivinden.pdf

Fawzi, Yasir (2017). Hovedtalen på leir mot ekstremisme var ulvi fåreklær, s. 17 i: Aftenposten.no (10.8.2017) (1,5s) Kompendium

Ishaq, Bushra (2017): En taus majoritet ss.11-15, Hvem er muslim er ss.17-23, i Hvem snakker for oss? Muslim er i dagens Norge - hvem er de og hva mener de? Oslo: Cappelen Damm.

Digitalt utdrag forlag: https://issuu.com/cappelendamm/docs/hvem_snakker_for_oss?e=0/54858038

Oppsummering- Sammen drag ss. 224-234; Metode, design og datainnsamling Ss.235-240 kompendium

Kjelstrup, Christian (red) (2017). Koranen & Miljø/ Jihad/ Feminisme, i: Samtiden (no.1-2017)

Oslo: Universitetsforlaget. Ss.4-5, 8-10, 12-15; 16-20; 22-29; 30-33; 34-36,38-40; 42-43; 44-49; 64-67;

68-70,72-73,74-75; 77; 78-82; 84-89; 90-97; 98-101; 102-113 (74s)

Open Access: <https://www.idunn.no/samtiden/2017/01>

Olsen, Maren Næss (2015). Islam betyr fred. Ungenorskesufi-muslim er vil ta tilbake religionen sin fra ekstremistene, ss. 16-19 i: Morgenbladet Nr. 4 /23.-29.januar 2015 (ca.3s) Kompendium

Sveinung Sandberg et al. (2020). Unge muslimske stemmer. Oslo: Universitetsforlaget.

Open Access: https://www.idunn.no/unge_muslimske_stemmer

Innledning ss.9-17, Kap. 2 fra ss. 69-76, Kap.3-8 og avslutning ss.79-254 (182s)

Thomassen, Einar (1999). Islam, i: Kildesamling: til kristendoms kunnskap med religions- og livssynsorientering, Bind 1. Oslo: Nasjonalt læremiddelsenter. Ss. 272-281 i tryktebok (10s)

Open Access nb.no: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2010042007027

Vogt, Kari (2018). Islam i Norge, I: K. Jacobsen (red.), Verdensreligioner i Norge (Ss.142-170). Oslo: Universitetsforlaget (28 sider).

Vogt, Kari (2007). Hva er islam (Vol. 21, Hva er). Oslo: Universitetsforlaget.

Den islamskemystikken ss. 56-58 og Kap. 4, 5, 6 ss. 92-134 (44s)

Vogt, Kari (1995). Shia-islam, kap.9 ss. 180-197, i: Islamshus. Oslo: Cappelen (18s) Kompendium

Alper, B. A., Cooperman, A. (11.mai 2021). 10 key findings about Jewish Americans, i: Jewish Americans in 2020. Pew Research Center (4,5s)
<https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/05/11/10-key-findings-about-jewish-americans/>

Elgvin, Torleif (1999). Jødedom men, i: Kildesamling til Kristendomskunnskap med Religions- og Livssynsorientering. Bind 2. Oslo: Nasjonalt læreremiddelsenter. Ss. 334-342; 352-355 i tryktebok.

Open Access nb.no: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2010120206018

Feinberg, Lynn C. (2011). Kroppen i jødedom men ss.13-18, i: Religion og livssyn no. 2 - 2011, (6s) Kompendium

Groth, Bente (2011) Jødedommen. Oslo: Pax forlag. Kronologi, ss.15-20,

Kabbala og rettstenkning, Mestere, Kabbalistiske studier ss.131-134

Utvisninger og gettoisering, Reformasjonen og tiden etter ss.149-151.

Kap.11, 14, 15, ss.152-163, 187-217 (ca. 45s).

Lipka, M. (8.mars 2016). 7 key findings about religion and politics in Israel, i: Pew Research Center (3,5s)
<https://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/03/08/key-findings-religion-politics-israel/>

Meisingset, Kristian (2016). Jødisk blod i åreness.11-17, i: Minerva.no.4. Oslo. Kompendium

Pew Research Center (11.mai 2021) Jewish practices and customs, i: Jewish Americans in 2020 (16s)
<https://www.pewforum.org/2021/05/11/jewish-practices-and-customs/>

Rian, Dagfinn (2018). Jødedommen i Norge i dag ss.212-216, i: K. Jacobsen (red.), Verdensreligioner i Norge. Oslo: Universitetsforlaget (5 sider)

Starr, K.J., Masci, D. (8.mars 2016). In Israel, Jews are united by homeland but divided into very different groups, i: Pew Research Center (2s)
<https://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/03/08/in-israel-jews-are-united-by-homeland-but-divided-into-very-different-groups/>

Kloster, S., Lende, G., Løland, O., & Horsfjord, V. (2018). Global kristendom: En samtidshistorie.

Oslo: Universitetsforlaget. Utvalg (s. 13-150) (138 s.).

Tjørhom, O (red.) (2018). Kirkesamfunn i Norge. Innføring i kirkekunnskap. Oslo: Cappelen Damm Akademiske (s. 151-212, 233-250, 295-312) (94 s.).

Sødal, H. K. (red.). (2009). Kristendommen 2. Tro og tradisjon. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (s. 312-318) (7 s.)

Læstadianisme – en tro på vandring. (2000). Troms fylkeskommune. (s. 2-7) (ca 1. s)

Eidhamar, L.G. (2004). Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Helligess. 336-345, i: Religioner og livssyn. Kristiansand: Høyskoleforlaget (10s)

Sødal, H.K. (2020). Jehovas Vitner ss.226-244, i: Religioner og livssyn i skolehverdagen

2. utgave. Oslo: Cappelen Damm akademisk (18s)

Samisk kultur og religion

Kristiansen, Roald E. (2005). Samisk religion og læstadianisme. Bergen: Fagbokforlaget. (Del 1: Samisk religion, s. 5-45) (40 sider)

Gilhus, I. S. og Mikaelsson, L (2007). "Innføring i studier av urfolksreligioner" i Verdens levende religioner, (red.) Gilhus, I. S. og Mikaelsson, L. Oslo: Pax forlag (s. 332-341) (10 s.)

Dokka, I. 2015. From conceptions of sami culture in Norwegian film to an independent sami film expression. I A.L. Svalastog og G. Fur (red.) Visions of Sapmi. Arthub, s. 107-128. (21 s.)

Nyreligiøsitet

Gilhus, I.S. & Mikaelson, L. 2007 "Nyreligiøsitet" i Gilhus, I.S. & Mikaelson, L. (red.) Verdenslevende religioner. Oslo. Pax. 387-400 (14 sider)

Kraft, S.E. 2011. Hva er nyreligiøsitet. Oslo. Universitetsforlaget. (120 sider)

Fonneland, T (2010). Samisk nysjamanisme. Urfolksspiritualitet mellom lokale og globale strømer. Tidsskrift for kulturforskning. Volum 9, nr. 3 • 2010, s. 5-18 (14 s.)

Religion og sekularisering – trender og begreper

Repstad, Pål (2020). Religiøse trender i Norge. Oslo: Universitetsforlaget (143s)

Lundby, Knut (2021) Religion i medienes grep. Medialisering i Norge. Oslo: Universitetsforlaget

Utvalg (s. 9-29, 168-196) (50 s.)

Døving, C. A. og Kraft, S, E. (2013): Religion i pressen. Oslo: Universitetsforlaget. (123-148) (25 s.)

Bøe, M.H. og Kalvig, A. 2020. Mennesker, meninger, makter. En introduksjon til religionsvitenskap. Cappelen Damm Akademisk. (s. 56-76, 180-226) (68 s.)

Hjelde, S. og Krogseth, O. (2007). «Religion – et vestlig fenomen?» Om bruk og betydning av religionsbegrepet. Oslo: Gyldendal Akademiske, (s. 142-162). (21 s.)

Taves, A. 2018. What is Nonreligion? On the Virtues of a Meaning Systems Framework for Studying Nonreligious and Religious Worldviews in the Context of Everyday Life. *Secularism and Nonreligion*, 7: 9, s1-6.

<https://secularismandnonreligion.org/articles/10.5334/snr.104/>

Aadnanes, P. M. (2012). Livssyn 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 32-41) (10 sider)

Casanova, J. (2011). "The Secular, Secularization, Secularism." In *Rethinking Secularism*, edited by Craig Calhoun, Mark Juergensmeyer and Jonathan VanAntwerpen. Oxford: Oxford University Press, USA (s. 54-75). (22)

PEW research Center (2018). «10 key findings about religion in Western Europe».

<https://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/05/29/10-key-findings-about-religion-in-western-europe/>

Fagdidaktikk

Rian, D. (1999). Om å sammenligne religioner ss. 40-51, i: *Verdensreligioner i undervisningen*. Oslo: Universitetsforlaget (12s) Kompendium

UngDialog (2018). Dialogøvelser. Utvalg

<https://www.ungdialog.no/wp-content/uploads/2019/09/dialogoelser-v40.pdf>

UngDialog (2015) Dialogmappe. Utvalg

<https://www.ungdialog.no/wp-content/uploads/2019/02/UngDialog-dialogmappe-opptrykk-2015.pdf>

Digitale kilder

A Life Apart: Hasidism in America (1997) Dokumentarfilm og internettportal av Oren Rudavsky og Menachem Daum på PBS TV.

<https://www.pbs.org/alifeapart/>

Deeyah Khan (13. mai 2016) What We Don't Know About Europe's Muslim Kids and Why We Should Care, i: TedxExeter Talks Youtube.

https://www.youtube.com/watch?v=0_W0HFy9Et4

Ishaq, Bushra (27.11. 2017). Er muslimskemenn for likestilling? Fra boka:

Hvem snakker for oss? Muslimer i dagens Norge - hvem er de og hva mener de?

Foredrag forskning med forsker Lars Østby ved ICC Norway, Oslo. https://youtu.be/_m0AW2YaLSo
lagt ut desember 2017.

NRK.no (12. februar 2013) Brennpunkt. Niqab på norsk.

<https://tv.nrk.no/serie/brennpunkt/MDUP11000113/12-02-2013#t=0s>

NRK.no (9. september 2020) Skam løser serie med Sofia Scour og Nancy Herz

<https://tv.nrk.no/serie/skamloes/sesong/1>

24 timer i Jerusalem (2014), i: NRK.no arkiv. Dokumentarfilm.

<https://tv.nrk.no/serie/24-timer-i-jerusalem>

Vår mann i Teheran (Our man in Teheran) (2018), i: NRK.no med nederlandske journalist Thomas Erdbrink. Produsert av New York Times og VPRO TV Nederland. Utvalg Sesong 2: 2. episode:

<https://tv.nrk.no/serie/vaar-mann-i-teheran>

TV2 Nyhetskanalen (April 2015) Interview of Shaykh Ninowy about extremism, radicalization and terrorism. Hentet fra: Madina Institute på Youtube:

https://www.youtube.com/watch?v=v8L_463WIGE

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2022 01:19:29

LRLE10221 Introduksjon til livssyn, etikk, filosofi, hinduisme, buddhisme og sikhisme (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Espen Schjetne

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Religion, livssyn og etikk, *årsstudium*.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- hinduisme, buddhisme og sikhisme, hovedretninger og historie
- humanisme og livssynshumanisme, hovedretninger og historie
- tekster, fortellinger, høytider, lære, ritualer og andre praksiser, etikk og estetikk i hinduisme, buddhisme, sikhisme og livssynshumanisme, og om arbeid med dette i faget
- filosofihistorie med vekt på eldre tid og utfordringene knyttet til arbeidet med filosofiske problemstillinger i faget
- grunnlagsetikk og grunnlagsettikkens rolle som bakgrunn for å forstå og kunne diskutere etiske og moralske problemstillinger

Ferdigheter

Kandidaten kan

- planlegge og gjennomføre KRLE-undervisning, og evaluere elevene i faget
- bruke varierte arbeidsmåter som integrerer de grunnleggende ferdighetene
- benytte etisk grunnlagsteori på elevorientert område etikk og lede filosofiske samtaler og andre muntlige aktiviteter
- identifisere og håndtere utfordringer knyttet til hvordan skolen og elevene møter livssynsmangfold og uenighet
- samarbeide med elever, kollegaer, foresatte og aktører i lokalmiljøet

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- drøfte hva religion og livssyn kan ha å si for den enkelte og for samfunnet
- begrunnesynspunkter på hva det innebærer å være KRLE-lærer
- reflektere kritisk over skolefaget og videreformidle forskning om barn, religion og livssyn

Innhold

I emnet 102 skal studentene utforske de sentrale østlige religiøse tradisjoner: hinduisme, buddhisme og sikhisme. Studentene skal både bli kjent med disse religionene fra et religionsvitenskapelig perspektiv og lære å undervise elever i grunnskolen om disse tradisjonene. Studentene vil utforske disse tradisjonene etter de samme prinsippene som i emnet 101. Videre er arbeidet med livssynshumanismen og dens historie en viktig del av dette emnet. Også her skal studentene lære å anlegge ulike faglige perspektiver. Emnet omfatter i tillegg studie av filosofi og etikk, med særlig fokus på antikken og ulike etiske teorier.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, faglig og didaktisk refleksjon, arbeid i grupper og arbeid med oppgaver i klassen. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Studenter må påregne noe utgifter til studietur.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gruppearbeid med presentasjon. Tema for arbeidet knyttes til KRLE i skolen.

Eksamen

Individuell skoleeksamen, 5 timer.

Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet.

Litteratur

Litteraturen er gjort tilgjengelig 22. november 2021.

Hinduisme og buddhisme (297 sider)

Jacobsen, K. & Thelle, N. R. (1999). Hinduismen og buddhismen. Kristiansand: Høyskoleforlaget (s. 33-136) 103 sider).

Cathy Cantwell. Buddhism: The Basics. Taylor and Francis, 2009. Intro og kapitler 1,2,4,5 (164 sider)

Brekke, T (red.) (2001) Buddhas Fortellinger, Oslo: De Norske Bokklubbene. Del 1, sider 3-78. (75 sider)

Jacobsen, Knut (red.). (2018). Verdensreligioner i Norge. Oslo: Universitetsforlaget. (kap. 2 og 3: Buddhismen og Hinduismen i Norge (ss. 32-132) (100 sider)

Livssynshumanisme

Aadnanes, P. M. (2012). Livssyn 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 20-28, 69-74, 130-160) (44 sider)

Lingås, L. G. (2008). Troen på livet vårt, menneskets verd. I O. Leirvik & Å. Røthing (red.), Verdier (s. 159-177). Oslo: Universitetsforlaget. (19 sider)

Kvaale, Y. & Pettersen, A. (2007). Humanistiske seremonier. Oslo: Humanist forlag. (s. 30-43)

Schjetne & Hansen (2019). Emplotting a privileged position. The construction of the history of secular humanism in Norwegian religious education textbooks, British Journal of Religious Education (p. 1-11)

<https://doi.org/10.1080/01416200.2019.1652568>

Etikk (206 sider)

Carlson, Siri G. & Kosberg, Norunn (2011). Etikk. Teori og praksis (200 sider)

Andreassen, B.O. (2016). Religionsdidaktikk. Oslo: Universitetsforlaget, s. 162-167.

Filosofihistorie (115 sider)

Bondevik, H. & Bolstad I. (2003). Tenkepauser. Filosofi og filosofisk refleksjon 1. Oslo: Akribeforlag. (s. 3-123)

Schjelderup, A, Olsholt, O. & Børresen B. (1999). Filosofi i skolen. Oslo: Tano Aschehoug. (Den filosofiske samtalen, s. 61-76) (15 sider)

Sikhisme

Breidlid, H. (2019). Sikher. Oslo: Universitetsforlaget. S. 68-101 og 105-114 (42 s.)

Jacobsen, K.A. (red.) (2004) Sanger fra Adi Granth (oversatt av Astri Ghosh) Oslo: De norske bokklubbene. S.1-30, 278-287 (39 s.)

Jacobsen, K.A. (2006). Sikhismen: historie, tradisjon og kultur. Oslo: Høyskoleforlaget. (135 s.)

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2022 01:20:03

LRLE20221 Etikk, filosofi og religionskritikk (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Espen Schjetne

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i Religjon, livssyn og etikk, *årsstudium*.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten har kunnskap om

- nyere filosofi og sekulære livstolkinger
- ulike former ekstern - og intern religionskritikk, trosforsvar, og diskusjoner om religioners- og livssynsrolle og plass i samfunnet.
- aktuell diskusjon om menneskerettigheter og om religioners- og livssynsforhold til menneskerettigheter

- etikk og verdiperspektiver i møte med aktuelle utfordringer, som spørsmål om kjønn og likestilling, miljø/bærekraft og digital teknologi

Ferdigheter

Kandidaten kan

- lede diskusjoner om ulike etiske, filosofiske og religiøse temaer på en saklig og balansert måte
- undervise om menneskerettigheter knyttet til livssynsperspektiver og fremme menneskerettslige verdier i egen undervisning
- diskutere argumenter for og mot undervisning i religions- og livssynsperspektiver i skolen med lokalt og internasjonalt perspektiv
- undervise om religionskritikk og trosforsvar på en didaktisk velbegrunnet måte

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- diskutere etiske og filosofiske spørsmål og lede diskusjoner om dette på en balansert måte
- reflektere over egen rolle som verdiformidler i et flerkulturelt samfunn
- reflektere kritisk over skolefaget og videreformidle forskning om barn, religion og livssyn

Innhold

Emnet 202 har etikk og filosofi som hovedtema. I dette emnet skal studentene studere hvordan de kan jobbe med ulike etiske problemstillinger i KRLE-timene. Ulike caser og utfordringer vil derfor stå sentralt i undervisningen. Videre vil menneskerettighetsperspektivet og deres betydning for KRLE-undervisningen være et viktig tema. Emnet vil vi også ta opp ulikesyn på religioners- og livssynsrolle og plass i samfunnet. I dette emnet skal studentene videre arbeide med ulike typer religionskritikk og hvordan det har vært forsøkt besvart, samt nyere filosofi og ikke-religiøse livstolkninger.

Undervisnings- og læringsformer

Studentene vil møte varierte arbeidsformer. Tilnærmingen til stoffet skjer i hovedsak gjennom forelesninger, faglig og didaktisk refleksjon, arbeid i grupper og arbeid med oppgaver i klassen. Undervisningen bygger på forskningsbasert kunnskap. Studenter må påregne noe utgifter til studietur.

Arbeidsomfang

Emnet er beregnet til totalt 400 timers arbeidsinnsats, inkl. timeplanlagt undervisning, selvstudium, arbeidskrav, eksamensforberedelser og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Gruppearbeid med muntlig presentasjon av et faglig og didaktisk tema innenfor KRLE

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen, over tre dager.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

Emneansvarlig har ansvar for at studentene får utføre evaluering av emnet.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 31. des. 2022 01:20:03